

Spomen neznanim junakinjama

BARBARA MATEJČIĆ

U sklopu Urban festivala još prije četiri godine započeo je istraživačko-umjetnički projekt »Ženski vodič kroz Zagreb«. Od tada se mijenjao, dopunjavao i javnosti predstavljao različitim akcijama, te se tijekom ovogodišnjeg Urban festivala predstavio »ukoričen«.

Naime, Meandar je u suradnji s B.a.B.a-om objavio »Ženski vodič kroz Zagreb« Barbare Blasin i Igora Markovića, čime je na stranicama jedne knjige skupljena razasuta i često zaboravljena povijest grada čije su protagonistice isključivo žene. Ta je povijest ispisana biografijama 28 žena, koje su ostavile bitan trag u Zagrebu, iako mnogima njihova imena ne znače ništa.

Vodičem je obuhvaćeno razdoblje od tristočetiri godine, čije su krajnje vremenske »točke« vrlo simboličke: vodič započinje 1699. godinom kada je Bara Kramarić optužena da je vještica, a završava 1987. kada je osnovana prva feministička organizacija – Ženska grupa Trešnjevka.

»Ženski vodič kroz Zagreb« nije povijesno djelo ni

Barbara Blasin, Igor Marković: »Ženski vodič kroz Zagreb«, Meandar, 2006., str. 269

istraživački projekt, iako se, naravno, i poviješću i istraživanjem bavi, već je pokušaj da se ilustrira ženska povijest. Vrlo uspio pokušaj, jer je knjiga iznimno zanimljiva, sustavna, pregledna i donosi podatke koji se neće naći u »službenoj« povijesti grada.

Među ženama čije su se biografije našle u vodiču su Karola Milobar, prva liječnica kojoj je dopušteno otvaranje privatne ordinacije (1906.), Katarina Matanović, prva hrvatska pilotkinja i padobranka, Marija Jambrišak, učiteljica koja je 1871. održala prvi govor u kojem je tražila jednake uvjete rada i plaću za žene i muškar-

ce i još 25 žena.

Neke od njih će možda dobiti i spomen obilježja u Zagrebu, za što se u sklopu ovogodišnjeg Urban festivala na zagrebačkim ulicama potpisivala peticija. Ako mjesne vlasti budu voljne postaviti spomen na žene koje su obilježile ne samo gradsku povijest, bit će to primjeren rezultat višegodišnjeg projekta »Ženskog vodiča kroz Zagreb«.

Rezultat, a ne završetak, jer potreba za takvim, paralelnim i »rodnim« vodičem kroz Zagreb će postojati dokle god uloga žena ne bude »ravnopravno« vrednovana u integralnoj gradskoj povijesti.